

# WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY. KLASA 6

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

## I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE – obowiązują wymagania z klas 4–5 oraz:

### I.1. Czytanie i odbiór utworów literackich – liryka

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| UTWORY LIRYCZNE                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór,<br>– krótko opowiada, o czym jest przeczytany utwór,<br>– mówi, kim jest osoba mówiąca w wierszu,<br>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi wskazuje bohatera wiersza,<br>– odróżnia podmiot liryczny od adresata,<br>– wymienia wartości wskazane w utworze, | <u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u><br>– wypowiada się na temat przeczytanego utworu,<br>– podejmuje próbę uzasadnienia wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór,<br>– wskazuje wartości ważne dla podmiotu lirycznego, poety, bohatera lirycznego w omawianych utworach, | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– określa temat wiersza,<br>– opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu,<br>– wyodrębnia obrazy poetyckie,<br>– nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór,<br>– prezentuje swoje rozumienie omawianego utworu, w tym w formie przekładu | <u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u><br>– opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu, a także o bohaterze wiersza, podmiocie lirycznym i ich uczuciach,<br>– opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię na jego temat,<br>– porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, | <u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u><br>– prezentuje informacje na temat wiersza w formie, którą sam wybierze, w tym interaktywnej,<br>– samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji utworu, odwołując się do jego treści,<br>– wyjaśnia funkcje epitetów, porównań, metafor, wyrazów dźwiękonaśladowczych, |

| Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)<br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| UTWORY LIRYCZNE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– odróżnia wers od strofy (zwrotki),</li> <li>– wie, czym są rym, wers, refren,</li> <li>– z pomocą nauczyciela / kolegi/ koleżanki wymienia nazwy środków artystycznych: epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, apostrofa, zdrobnienie, zgrubienie, pytanie retoryczne, powtórzenie,</li> <li>– odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego,</li> <li>– nazywa elementy budowy utworu: tytuł,</li> <li>– rozpoznaje obraz poetycki,</li> <li>– zna pojęcie wiersza białego,</li> <li>– zna pojęcia: pieśń, piosenka patriotyczna.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– określa nastrój wiersza,</li> <li>– tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny, np. rysunek, drama), który stanowi interpretację omawianego utworu,</li> <li>– opowiada o osobie mówiącej (podmiocie lirycznym) w wierszu,</li> <li>– przedstawia myśli i uczucia osoby mówiącej w wierszu,</li> <li>– wskazuje adresata utworu,</li> <li>– wskazuje bohatera utworu,</li> <li>– wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata,</li> <li>– rozpoznaje epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy, zdrobnienia, zgrubienia, powtórzenia w omawianych tekstach,</li> <li>– odróżnia środki językowe: ożywienie, pytanie retoryczne, powtórzenie, zdrobnienie,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>intersemiotycznego, np. rysunku, dramy,</li> <li>– wskazuje cechy podmiotu lirycznego,</li> <li>– określa cechy bohatera wiersza,</li> <li>– rozpoznaje w wierszu przenośnię, uosobienie, ożywienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie, zdrobnienie, zgrubienie,</li> <li>– wie, że utwór może mieć sens dosłowny i przenośny,</li> <li>– wybiera z wiersza informacje potrzebne do interpretacji i analizy utworu,</li> <li>– wyjaśnia sens zawarty w tytule wiersza,</li> <li>– wskazuje cechy wiersza białego,</li> <li>– wymienia cechy pieśni, piosenki patriotycznej.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisuje adresata utworu,</li> <li>– wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia, wzbudzone w nim przez czytany utwór,</li> <li>– wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu,</li> <li>– wyjaśnia znaczenie przenośne w tekście,</li> <li>– uzasadnia własne rozumienie utworu,</li> <li>– rozpoznaje funkcje środków stylistycznych: epitetu, porównania, uosobienia, metafory, apostrofy, ożywienia, pytania retorycznego, powtórzenia, zdrobnienia, zgrubienia,</li> <li>– odróżnia sens dosłowny od przenośnego,</li> <li>– odróżnia informacje ważne od mniej istotnych,</li> <li>– wyjaśnia znaczenie tytułu wiersza,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>uosobień, ożywień, apostrof, pytań retorycznych, powtórzeń, zdrobnień, zgrubień, pytań retorycznych, odwołując się do treści omawianego utworu,</li> <li>– odczytuje sens przenośny w utworze,</li> <li>– wyczerpująco omawia sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń,</li> <li>– określa nastrój utworu i uzasadnia swoją wypowiedź, odwołując się do treści dzieła,</li> <li>– charakteryzuje bohatera utworu, odwołując się do treści wiersza,</li> <li>– porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza i prezentuje wnioski wynikające z tego zestawienia,</li> <li>– rozpoznaje pieśń, piosenkę</li> </ul> |

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6 |                                                                                                                                                                                                   |             |                                                                                                                                                        |                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                         | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                 | ocena dobra | ocena bardzo dobra                                                                                                                                     | ocena celująca                                  |
| Uczeń                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                   |             |                                                                                                                                                        |                                                 |
| UTWORY LIRYCZNE                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                   |             |                                                                                                                                                        |                                                 |
|                                                                                                                                                             | zgrubienie,<br>– wypowiada się na temat tytułu wiersza,<br>– wskazuje obrazy poetyckie,<br>– wyjaśnia, co to jest wiersz biały,<br>– rozpoznaje utwór liryczny jako pieśń, piosenkę patriotyczną. |             | – interpretuje obrazy poetyckie,<br>– udowadnia, że utwór ma cechy wiersza białego<br>– wskazuje cechy pieśni, piosenki patriotycznej w danym utworze. | patriotyczną wśród innych gatunków literackich. |

## I.1. Czytanie i odbiór tekstów kultury – epika i teksty popularnonaukowe

| Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)<br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| UTWORY EPICKIE I POPULARNONAUKOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje utwór epicki,</li> <li>– odróżnia utwór epicki od wiersza,</li> <li>– wymienia elementy świata przedstawionego,</li> <li>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi rozpoznaje fikcję literacką,</li> <li>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi wskazuje elementy realistyczne (prawdopodobne) w omawianych utworach,</li> <li>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi wymienia wybrane gatunki literackie: mit, przypowieść, opowiadanie, powieść, nowela,</li> <li>– nazywa elementy budowy utworu: tytuł,</li> <li>– z pomocą nauczyciela /</li> </ul> | <p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia cechy utworu epickiego,</li> <li>– określa elementy świata przedstawionego w utworze,</li> <li>– odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych,</li> <li>– wymienia cechy gatunkowe mitu, przypowieści, opowiadania, noweli, powieści,</li> <li>– wymienia odmiany opowiadania i powieści, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy</li> <li>– wyszukuje w tekście określone informacje,</li> <li>– rozpoznaje elementy budowy utworu – tytuł,</li> <li>– ustala kolejność wydarzeń w</li> </ul> | <p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje czytany utwór jako epikę</li> <li>– rozpoznaje przynależność utworu do gatunków: mitu, przypowieści, opowiadania, noweli, powieści,</li> <li>– rozpoznaje odmiany opowiadania i powieści, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy,</li> <li>– opowiada o elementach świata przedstawionego,</li> <li>– odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w omawianych utworach,</li> <li>– rozpoznaje elementy budowy utworu – puentę,</li> <li>– opowiada o wybranych</li> </ul> | <p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski z analizy,</li> <li>– wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w przeczytanych utworach,</li> <li>– uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do mitu, przypowieści, opowiadania, powieści,</li> <li>– uzasadnia przynależność utworu do odmiany opowiadania i powieści, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy,</li> </ul> | <p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– porównuje elementy świata przedstawionego z różnych utworów,</li> <li>– dowodzi, że czytany utwór należy do określonego rodzaju, gatunku literackiego i odmiany opowiadania / powieści, podając odpowiednie przykłady z tekstu,</li> <li>– rozpoznaje elementy budowy utworu: tytuł, puentę, punkt kulminacyjny, i wyjaśnia ich funkcje,</li> <li>– prezentuje wg własnego pomysłu, w</li> </ul> |

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)  
i zawarte w podręczniku *Zamienmy słowo* dla klasy 6**

| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| UTWORY EPICKIE I POPULARNONAUKOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>koleżanki / kolegi wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje narratora,</li> <li>– wymienia bohaterów utworu,</li> <li>– rozpoznaje wątek główny w utworze,</li> <li>– nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst,</li> <li>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi rozpoznaje znaczenie dosłowne w tekście,</li> <li>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi opowiada o treści utworu, zachowując kolejność wydarzeń,</li> <li>– rozpoznaje dialog i monolog,</li> <li>– wie, czym jest tekst popularnonaukowy,</li> <li>– rozpoznaje słownictwo</li> </ul> | <p>utworze,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze,</li> <li>– wymienia niektóre cechy bohaterów,</li> <li>– odróżnia fabułę od akcji,</li> <li>– rozpoznaje wątki poboczne,</li> <li>– wyjaśnia znaczenie dosłowne w utworze,</li> <li>– wypowiada się na temat przeczytanego utworu,</li> <li>– wskazuje wartości ważne dla bohaterów w omawianych utworach,</li> <li>– rozpoznaje informacje ważne w utworze,</li> <li>– tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny, np. rysunek, drama, spektakl teatralny), który stanowi interpretację utworu,</li> <li>– odróżnia dialog od monologu,</li> <li>– wskazuje dialog w utworze,</li> <li>– wymienia cechy tekstu</li> </ul> | <p>wydarzeniach fabuły,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje dialog w utworze,</li> <li>– nazywa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy,</li> <li>– wymienia większość cech bohaterów,</li> <li>– nazywa rodzaj narracji: pierwszoosobowa, trzecioosobowa,</li> <li>– omawia wątek główny,</li> <li>– wymienia zdarzenia składające się na akcję w utworze,</li> <li>– określa doświadczenia bohaterów literackich,</li> <li>– prezentuje własne rozumienie utworu,</li> <li>– ocenia bohaterów literackich i zdarzenia,</li> <li>– rozpoznaje mniej ważne informacje w utworze,</li> <li>– rozpoznaje fakty i opinie,</li> <li>– wymienia cechy identyfikujące teksty kultury</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje elementy budowy utworu – punkt kulminacyjny,</li> <li>– rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe,</li> <li>– rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze,</li> <li>– określa relacje łączące bohaterów utworu,</li> <li>– uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do omawianego utworu,</li> <li>– odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego,</li> <li>– określa tematykę utworu,</li> <li>– omawia wątek poboczny,</li> <li>– odróżnia zdarzenia fabuły utworu od akcji,</li> <li>– porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi,</li> <li>– odróżnia informacje ważne od mniej istotnych,</li> </ul> | <p>tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– charakteryzuje bohatera w omawianym utworze, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych,</li> <li>– określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób.</li> </ul> |

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6 |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                         | ocena dostateczna                                                                                                          | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena celująca |
| Uczeń                                                                                                                                                       |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                |
| UTWORY EPICKIE I POPULARNONAUKOWE                                                                                                                           |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                |
| związane z prasą.                                                                                                                                           | popularnonaukowego,<br>– odróżnia tekst popularnonaukowy od literackiego,<br>– wymienia przykłady słów związanych z prasą. | należące do literatury,<br>– odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, np. rysunku, dramy, spektaklu teatralnego,<br>– wyjaśnia, na czym polegają różnice między dialogiem a monologiem,<br>– rozpoznaje tekst popularnonaukowy,<br>– stosuje słownictwo związane z prasą. | – porównuje cechy identyfikujące teksty kultury należące do: literatury, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych,<br>– porównuje doświadczenia bohaterów czytanych utworów z własnymi doświadczeniami,<br>– dowodzi, że omawiany tekst należy do literatury popularnonaukowej. |                |

## II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE – obowiązują wymagania z klas 4–5 oraz:

### II.1. Gramatyka języka polskiego – części mowy

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| CZĘŚCI MOWY                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| – rozpoznaje w tekście rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i przysłówki,<br>– zna pojęcie rzeczowników osobliwych,<br>– wie, że istnieją rzeczowniki nieodmienne,<br>– zna pojęcia czasownika dokonanego i niedokonanego,<br>– stosuje odpowiednie formy czasownika,<br>– z pomocą nauczyciela analizuje budowę czasowników dokonanych i niedokonanych,<br>– wie, że czasowniki mogą występować w stronie czynnej i biernej, | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych,<br>– wyjaśnia, czym się charakteryzuje odmiana rzeczowników osobliwych,<br>– wyjaśnia, czym są rzeczowniki osobliwe,<br>– zna zasady odmiany rzeczowników osobliwych,<br>– rozpoznaje rzeczowniki nieodmienne,<br>– rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane,<br>– uzupełnia zdania odpowiednimi formami czasownika, | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– poprawnie odmienia w różnych przypadkach rzeczowniki o nietypowej fleksji,<br>– wskazuje przykłady rzeczowników osobliwych,<br>– odmienia rzeczowniki osobliwe,<br>– podaje przykłady rzeczowników nieodmiennych,<br>– wyjaśnia, czym się cechują czasowniki dokonane i niedokonane,<br>– porównuje czasowniki dokonane i niedokonane,<br>– przekształca zdania ze strony | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– analizuje teksty i dostrzega w nich rzeczowniki o nietypowej odmianie,<br>– poprawnie odmienia rzeczowniki osobliwe,<br>– odnajduje w tekście przykłady rzeczowników nieodmiennych,<br>– odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych,<br>– układa zdania z czasownikami dokonanymi i niedokonanymi,<br>– łączy w pary czasowniki dokonane i niedokonane,<br>– stosuje stronę czynną i | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– tworzy własne teksty, w których świadomie używa rzeczowników o nietypowej odmianie, uwzględniając ich fleksję,<br>– bezbłędnie stosuje formy rzeczowników osobliwych,<br>– rozpoznaje i prawidłowo stosuje aspekt czasownika,<br>– poprawnie stosuje stronę bierną i czynną, zgodnie z intencją wypowiedzi (np. w formalnych i nieformalnych tekstach),<br>– świadomie i poprawnie stosuje przymiotniki i |

| Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)<br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| CZĘŚCI MOWY                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– wie, że da się przekształcać czasownik ze strony czynnej na bierną i na odwrot, – odróżnia czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, – wymienia z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi przymiotniki i przysłówki, które się nie stopniają, – wymienia partykułę i wykrzyknik jako nieodmienne części mowy, – z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi rozpoznaje zaimki.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zestawia czasowniki dokonane z niedokonanymi, – rozpoznaje stronę czynną i bierną czasownika, – odróżnia stronę czynną od biernej w prostych zdaniach, – wie, jakie czasowniki są przechodnie, a jakie nieprzechodnie, – podaje przykłady przymiotników i przysłówków, które się nie stopniają, i wie dlaczego, – wskazuje partykuły i wykrzykniki oraz wyjaśnia ich podstawową rolę w zdaniu, – wie, jak zapisać partykuły i wykrzykniki, – rozpoznaje zaimki w zdaniu, – zna różne rodzaje zaimków, – dostrzega funkcje zaimków w zdaniu.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>czynnej na bierną i odwrotnie, – omawia stronę czynną i bierną czasownika, – wyjaśnia mechanizm przekształcania stron czasownika, – wyjaśnia, jakie są czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, – używa przymiotników i przysłówków, które się nie stopniają, we właściwym kontekście, – stosuje partykuły i wykrzykniki w swoich wypowiedziach, wzmacniając ich ekspresję, – tworzy zdania z różnymi typami zaimków, – poprawnie określa funkcję zaimków.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>bierną czasownika, – przekształca w zdaniach stronę czynną na bierną i odwrotnie, – tworzy z czasowników przechodnich formy strony biernej, – podaje przykłady czasowników nieprzechodnich, – ocenia, kiedy zastosowanie w tekście strony biernej jest uzasadnione, – wie, kiedy przymiotniki i przysłówki się nie stopniają, – rozróżnia różne typy partykuł (np. wzmacniające, przeczące, pytające) i omawia ich funkcję, – podaje przykłady zaimków i nazywa ich rodzaje, – dostrzega, jakie znaczenie mają zaimki w wypowiedzi i jak wpływają na styl tekstu.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>przysłówki, które się nie stopniają, – świadomie używa partykuły i wykrzyknika, – wie, że partykuła i wykrzyknik to wyrazy poza związkami zdania; – pisze teksty, w których odpowiednio dobiera i modyfikuje zaimki, aby uzyskać określony efekt komunikacyjny.</li> </ul> |



## II.1. Gramatyka języka polskiego – składnia

| Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)<br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| SKŁADNIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| – nazywa podstawowe części zdania: podmiot i orzeczenie,<br>– zna orzeczenie i podmiot jako części zdania,<br>– wie, na jakie pytanie odpowiadają orzeczenie i podmiot,<br>– wie, że orzeczenie jest zwykle wyrażone czasownikiem,<br>– wie, że podmiot jest zwykle wyrażony rzeczownikiem w mianowniku,<br>– wie, że istnieją zdania bezpodmiotowe,<br>– wie, że można przekształcić zdanie z podmiotem w wypowiedzenie bezpodmiotowe, | <u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u><br>– wymienia wszystkie części zdania (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) i określa ich funkcje,<br>– odróżnia orzeczenie i podmiot od innych części zdania,<br>– wskazuje w zdaniu orzeczenie i podmiot,<br>– wie, czym różni się orzeczenie czasownikowe od orzeczenia imiennego,<br>– wskazuje łącznik i orzecznik w orzeczeniu imiennym,<br>– dostrzega związek podmiotu z orzeczeniem,<br>– wie, że podmiot może być wyrażony inaczej niż rzeczownikiem w mianowniku, | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– poprawnie wskazuje i nazywa wszystkie części zdania oraz określa ich funkcję w wypowiedzeniu,<br>– wyjaśnia, czym się różni orzeczenie czasownikowe od orzeczenia imiennego,<br>– wyjaśnia, czym może być wyrażony łącznik, a czym – orzecznik,<br>– rozpoznaje różne rodzaje podmiotu,<br>– omawia zdania bezpodmiotowe,<br>– omawia konstrukcje z czasownikiem <i>się</i> ,<br>– odróżnia części zdania,<br>– odróżnia zdania pojedyncze | <u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u><br>– analizuje zdania pod kątem ich budowy i funkcji części zdania,<br>– rozpoznaje orzeczenie czasownikowe i imienne,<br>– rozpoznaje łącznik i orzecznik w orzeczeniu imiennym,<br>– stosuje zdania bezpodmiotowe,<br>– podaje przykłady zdań bezpodmiotowych,<br>– stosuje konstrukcje z czasownikiem <i>się</i> ,<br>– odróżnia i stosuje typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie w zależności od celu wypowiedzi, | <u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u><br>– tworzy własne teksty, świadomie używając różnych części zdania i budując logiczne struktury,<br>– poprawnie posługuje się różnymi typami orzeczeń i podmiotów,<br>– poprawnie stosuje zdania bezpodmiotowe w swoich wypowiedziach,<br>– poprawnie stosuje różne części zdania,<br>– tworzy wypowiedzi, w których celowo wykorzystuje różne typy zdań złożonych, dostosowując je do stylu wypowiedzi i odbiorcy,<br>– świadomie i bezbłędnie |

| Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)<br>i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                            | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                 | ocena celująca                                                                                                                                                                                                |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                               |
| SKŁADNIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna konstrukcje z czasownikiem <i>się</i>,</li> <li>– wskazuje przykłady wyrazów, które mogą pełnić funkcję dopełnienia, przydawki i okolicznika,</li> <li>– wie, na jakie pytania odpowiadają części zdania,</li> <li>– rozpoznaje zdanie pojedyncze i zdanie złożone,</li> <li>– zna pojęcia zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie,</li> <li>– z pomocą nauczyciela potrafi przekształcić zdanie złożone w pojedyncze.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje zdania bezpodmiotowe,</li> <li>– przekształca zdania z podmiotem w wypowiedzenia bezpodmiotowe,</li> <li>– rozpoznaje konstrukcje z czasownikiem <i>się</i>,</li> <li>– wskazuje przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu,</li> <li>– rozpoznaje zdania pojedyncze i zdania złożone oraz ich podstawowe rodzaje (współrzędnie i podrzędnie złożone),</li> <li>– przekształca proste zdania złożone na pojedyncze i odwrotnie.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>od różnych typów zdań złożonych i stosuje je w wypowiedziach pisemnych i ustnych,</li> <li>– sprawnie przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie,</li> <li>– odróżnia zdania współrzędnie złożone od podrzędnie złożonych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– modyfikuje konstrukcje składniowe w sposób świadomy i poprawny,</li> <li>– analizuje zdania złożone podrzędnie i współrzędnie.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>stosuje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,</li> <li>– przekształca zdania złożone w celu osiągnięcia określonego efektu językowego i stylistycznego.</li> </ul> |

## II.2. Zróżnicowanie języka

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| – zna termin: frazeologizm,<br>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi wymienia frazeologizmy omawiane na lekcji,<br>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi korzysta ze słownika frazeologicznego, języka polskiego i wyrazów obcych, terminów literackich,<br>– zna termin: wyrazy wieloznaczne,<br>– wyjaśnia znaczenia prostych wyrazów wieloznacznych,<br>– wskazuje w zdaniach wyrazy wieloznaczne,<br>– odróżnia wyrazy neutralne od wartościujących,<br>– zna wyrazy nacechowane | <u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u><br>– wyjaśnia, czym jest związek frazeologiczny,<br>– rozpoznaje związki frazeologiczne w wypowiedziach,<br>– korzysta ze słowników: frazeologicznego, języka polskiego, wyrazów obcych i terminów literackich,<br>– rozpoznaje znaczenia wyrazów wieloznacznych,<br>– rozpoznaje zdania z wyrazami wieloznacznymi,<br>– rozpoznaje wyrazy neutralne i wartościujące,<br>– rozpoznaje wyrazy nacechowane emocjonalnie,<br>– rozpoznaj zdrobnienia i | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– wyjaśnia, czym jest związek frazeologiczny,<br>– dostrzega obecność związków frazeologicznych w języku używanym na co dzień,<br>– podaje przykłady związków frazeologicznych,<br>– korzysta w praktyczny sposób ze słowników: frazeologicznego, języka polskiego, wyrazów obcych, terminów literackich,<br>– wyjaśnia, czym są wyrazy wieloznaczne,<br>– wyjaśnia znaczenia wyrazów wieloznacznych,<br>– podaje przykłady zdań z wyrazami wieloznacznymi, | <u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u><br>– wyjaśnia znaczenie omawianych związków frazeologicznych,<br>– redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi,<br>– sprawnie posługuje się słownikami: frazeologicznym, języka polskiego, wyrazów obcych, terminów literackich,<br>– podaje przykłady wyrazów wieloznacznych,<br>– podaje znaczenia wyrazów wieloznacznych,<br>– stosuje zdania z wyrazami wieloznacznymi,<br>– wyjaśnia, czym różnią się wyrazy neutralne od wartościujących, | <u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u><br>– redaguje różne formy wypowiedzi z wykorzystaniem związków frazeologicznych,<br>– świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje różne słowniki,<br>– stosuje w wypowiedzi wyrazy wieloznaczne,<br>– świadomie stosuje wyrazy oceniające,<br>– poprawnie posługuje się językiem mówionym i pisanym. |

| Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)<br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                             |                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                          |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                              | ocena dostateczna                                                                                                                              | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                       | ocena celująca |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                          |                |
| ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                          |                |
| emocjonalnie,<br>– odróżnia zdrobnienia od zgrubień,<br>– wie, że istnieją różne odmiany języka,<br>– wyjaśnia, czym jest język mówiony, a czym – pisany,<br>– dostrzega związki między odmianą języka a sytuacją komunikacyjną. | zgrubienia,<br>– wymienia cechy języka mówionego i pisanego,<br>– zna różne odmiany języka,<br>– dostosowuje język do sytuacji komunikacyjnej. | – podaje przykłady wyrazów neutralnych i wartościujących,<br>– zastępuje wyrazy nacechowane ujemnie słowami neutralnymi lub nacechowanymi dodatnio,<br>– omawia cechy języka mówionego i pisanego,<br>– wyjaśnia związek między użyciem odpowiedniej odmiany języka a sytuacją komunikacyjną | – zastępuje wyrazy obraźliwe ich neutralnymi odpowiednikami,<br>– odróżnia język mówiony od pisanego,<br>– stosuje różne odmiany języka,<br>– wie, jaką odmianę języka stosować w zależności od sytuacji komunikacyjnej. |                |

## II.4. Ortografia i interpunkcja

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6                                                  |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| – zna podstawowe zasady ortografii,<br>– stosuje kropkę, znak zapytania i wykrzyknik na końcu zdania,<br>– stosuje przecinek w oczywistych miejscach,<br>– zna nazwy: cudzysłów, dwukropek, średnik, nawias. | <u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u><br>– stosuje podstawowe zasady ortograficzne,<br>– poprawnie używa przecinków podczas wyliczania,<br>– stosuje cudzysłów i dwukropek. | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br>– poprawnie stosuje większość zasad ortograficznych, popełniając sporadycznie błędy,<br>– używa znaków interpunkcyjnych w zdaniach zgodnie z podstawowymi zasadami,<br>– poprawnie stosuje przecinki w zdaniach złożonych,<br>– rozumie funkcję cudzysłowu, dwukropka, średnika i nawiasu oraz stosuje je w swoich tekstach. | <u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u><br>– stosuje poprawnie zasady ortograficzne i dostrzega własne błędy,<br>– analizuje użycie interpunkcji w tekstach i potrafi poprawić błędy interpunkcyjne,<br>– świadomie używa przecinków w zdaniach złożonych i rozumie ich wpływ na czytelność tekstu,<br>– stosuje średnik i nawias zgodnie z zasadami składni. | <u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u><br>– pisze bezbłędnie pod względem ortograficznym, stosując wyjątki i trudne wyrazy,<br>– świadomie stosuje interpunkcję w swoich wypowiedziach,<br>– tworzy poprawne i przemyślane konstrukcje składniowe, w których interpunkcja wspiera jasność i logiczność tekstu,<br>– poprawia błędy ortograficzne i interpunkcyjne w cudzych tekstach, uzasadniając swoje poprawki. |

### III. TWORZENIE WYPOWIEDZI – obowiązują wymagania z klas 4–5 oraz:

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamienmy słowo</i> dla klasy 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Uczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| OPOWIADANIE, OPIS, W TYM POSTACI, PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH I SYTUACJI, SPRAWOZDANIE, LIST OFICJALNY, TEKST O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| – zna podstawowe formy wypowiedzi (opowiadanie, w tym twórcze, opis, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdanie, list oficjalny, tekst o charakterze argumentacyjnym),<br>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi tworzy: opowiadanie, w tym twórcze, opis, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdanie, list oficjalny, tekst o charakterze argumentacyjnym,<br>– z pomocą nauczyciela / koleżanki / kolegi rozpoznaje elementy kompozycyjne danej formy wypowiedzi. | <u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u><br><br>– wymienia zasady zapisywania dialogu,<br>– gromadzi słownictwo potrzebne do napisania różnych form wypowiedzi: opowiadania, w tym twórczego, opisu, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdania, listu oficjalnego, tekstu o charakterze argumentacyjnym,<br>– tworzy plan opowiadania, w tym twórczego, opisu, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdania, listu oficjalnego, tekstu o charakterze argumentacyjnym,<br>– tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach | <u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u><br><br>– wskazuje tezę i argumenty w tekście o charakterze argumentacyjnym,<br>– tworzy logiczną, pełną semantycznie i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny,<br>– tworzy wypowiedź argumentacyjną, w której podejmuje próbę uzasadnienia tezy,<br>– rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji,<br>– selekcjonuje informacje, | <u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u><br><br>– porządkuje słownictwo potrzebne do napisania opisu, opowiadania, sprawozdania,<br>– stworzy spójne, rozwinięte, o właściwej kompozycji i układzie graficznym formy wypowiedzi: opowiadanie, w tym twórcze, opis, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdanie, list oficjalny,<br>– stosuje w wypowiedzi pisemnej akapity,<br>– stosuje argumenty w swoich wypowiedziach,<br>– tworzy bezbłędnie wypowiedź argumentacyjną,<br>– tworzy różne rodzaje | <u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u><br><br>– samodzielnie i bezbłędnie tworzy spójne, bogate treściowo i językowo różne formy wypowiedzi, dbając o ich właściwą kompozycję i układ graficzny,<br>– dostrzega błędy w swoich pracach oraz wypowiedziach innych osób,<br>– dokonuje korekty własnych błędów w krótkich i dłuższych formach wypowiedzi,<br>– tworzy urozmaicone pod względem stylu opowiadanie odtwórcze i twórcze,<br>– stosuje akapity dopełniające myślowej całości wypowiedzi. |

| Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i><br>i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                         |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------|
| ocena dopuszczająca                                                                                                                                         | ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ocena bardzo dobra                                      | ocena celująca |
| Uczeń                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                         |                |
| OPOWIADANIE, OPIS, W TYM POSTACI, PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH I SYTUACJI, SPRAWOZDANIE, LIST OFICJALNY, TEKST O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                         |                |
|                                                                                                                                                             | gatunkowych: opowiadanie, w tym twórcze, opis, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdanie, list oficjalny, tekst o charakterze argumentacyjnym,<br>– tworzy tezę i argumenty,<br>– pisze na podstawie planu opowiadanie, w tym twórcze, opis, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdanie, list oficjalny, tekst o charakterze argumentacyjnym,<br>– podejmuje próbę włączenia opisu i dialogu do opowiadania. | – tworzy spójne, uporządkowane wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, w tym twórcze, opis, w tym postaci, przeżyć wewnętrznych i sytuacji, sprawozdanie, list oficjalny, tekst o charakterze argumentacyjnym,<br>– stosuje odpowiedni do danej formy wypowiedzi układ graficzny i kompozycję. | argumentów,<br>– ilustruje swoje argumenty przykładami. |                |